

దస్తావజ్జత

బోద్దిరా. నీ తల కా య! పట్టుపంచే తని వెళ్తేం వెళ్లిరా?" అని భద్రయ్య.

"మీ ఆప్తు అంటున్నదిరా, నాకేం దెలుసు? కులం బం గారం, పట్టుకోక కొట్టబెడతా నన్నా వంటగా." అని పేర మ్మగారి కమతగోడు ఈచ్యరయ్య.

"అరేయ్, మాట అని యెంకి దీ ప్తివా పరువు బోద్దిరా." అని అంతా.

"కూల మొకం, యిల్ల మాటలకేం గాని" - గోపన్నకు పూళ్ళో కొత్తగా ఏర్పడిన మంగలి నాంచారు కొడుకుల బ్యాండు మీనే లంకించుకొన్నది మనుసు. తోటి వాడు యెంకట్రత్తిం గూడా తన పెళ్లికి బ్యాండు బెట్టించి మజాజేశాడు. ఏం, తనకు తని ఆ ప్తి ఆడికేడ్పించి వచ్చింధో??

1

"వీరా, గోపూ! అటా సిక్కి పోతున్నావ్?" అని, చిట్టి బువ్వ బుజాన మాటగా తగిలించుకొని, నుల్లగరసు కిందుమిడుగా బట్టుకొని "దచ్చినం" పాలంపోతున్న ఇసికపాతర్ గోపన్నకు, ఎర్రపాగాజోళ్ళ "సిసరాసు పెండుడు" పలకరించాడు, పనిమాలగా ఎగురొచ్చి.

"లేవే మానా..." అనబోయాడు "యసికపాతర్ గోళ్ళ" సిన్నోడు.

కాని గోపన్న కంకం దుద్దమె మాటల కోసం వెనుగుండింది; పెదిమలు చలించి, కంది కణుకతో అప్పవమైన కబ్బాలు నిశ్చ బ్ధంగా చేసినాయి. భుజాన్నుండి పద్దిబువ్వ మాట బారి భూమిద్దపడ్డది. ఆయితే గోపన్న కళ్ళు మాట్లాడినాయి. జలజల కాదిన కన్నీళ్ళు 'సుసిలి రామపెండుడికి జనాబువెప్ప నాగివే:

"ఆరి, పిచ్చికన్నయ్యో, విడితే సచ్చింది తిరిగొచ్చుదంటరా? హాతలన్నీ మురిసిపోయి మలి యింకో యిల్లగోడివ..."

రామపెండుడి పూర్తిగాకముండే గోపన్న ముంగుకు నాగి బోయాడు - ముసిలి రామపెండుడు కంగి చదివూట అందించాడు.

2

గోపన్న కన్నీళ్ళలో "జీవితశోభ" వున్నది. అందుండి అతని ఆత్మ మాట్లాడింది. కునస్సు వెనుగుండింది. ఏవో ఆ ఆకాయకుడికి తెలిసి రొండు కన్నువులూ పరస్పర సంఘ్నణకు తలపడ్డాయి. ఒక్క దుఖమేవా—ఆ కన్నీళ్ళలో? కాదు.

ఎన్నో సమస్యలు—ఇవా పరచింతిలకు—యోగుల్ని, వేదాంతుల్ని, భక్తుల్ని, దాన పరాయణులనూ వీరులనూ—పురిగొల్పిన సమస్యలున్నాయి. వేమనయోగివలె గోపన్న, దచ్చిన పాలంలా గట్టుమిది

తుప్పుపెట్టునీడికింద మళ్ళీమిద కూల బడాడు.

అప్రయత్నంగా తన బుగ్గలమిదికి వేళు పోనిచ్చి తడివ చూసుకొన్నాడు. ఎర్ర మృగాజోళ్ళ పెద్దమాడ జెప్పిన మాట నిజం. ఇప్పుడు తన బుగ్గలకు, రామపెం ద్రుడు మావ బుగ్గలకు అన్నీ పోలికలే.

పొద్దు తిరిగిందాకా అరక దున్నాడు గాని గోపన్నకు ఆకలి వేయలేదు. పంట కాలవ ఒడ్డునుండి పద్దిమాట నీళ్ళలో పడి, ఎర్ర కెగటితో పాటు కొట్టుకుపోయింది.

3

పెద్దరెడ్డిగారింట్లో గోపన్న కమతానికి కుదిరినప్పట్టించ్చి పెళ్ళి సంబంధాలూ, మనువు మాటలూ ఎక్కువయ్యై. వనక పెదిమ విరిచిన ఆరిగలవన్న, "సోమరి గున్న" అని తిట్టిన తరి శై వెబంధం (పరంధామయ్య), ఎకరూ రొండుకుంచలు సంపాదించిన ముత్తలవారయ్య, "పెద్దమడు కుల్లా" జనుయన సిసరామపెండుయ్య అంతా "మాపిల్ల నిల్వమంటే మా పిల్లనిల్వో మని" ముంగుకొచ్చారు. మొదట్లో గోపన్న మనస్సు పరిపరీవిధాల "తెమలు"బడి, చివ రకు మేనరిక మే చేసుకొన్నాడు. మేనరిక మంటే అప్ప చీతారాం కూతురు, నాను నాయి. తనకయితే సిసరామపెండుడు నాను కూతురు ఆ శమ్మమిది వే గరి, మొదటివంటి; కాని ఏమయిందో, ఏం గుబులు దిరిగిందో జ్ఞాపకంలేని వాళ్ళంతా ఏమేమి బోధలు చేశా గో, ఏమోగాని - సివరకు - "అన్నా! ఆమనాయిని జేసు కుంటావే" అన్నాడు.

హనుమాయి పన్న గావుంటుంది. నల్లగా నిగ నిగలాజేపిల్ల. సురుకంటే సురుకు. సిసింద్రీ—

* * *

పెళ్లికని ఖర్చున బడాల్సిచ్చింది గోపన్న. తోటి కమత గాళ్ళందరూ వుడి కించినందుకేనా.

"అరేయ్, పెద్దరెడ్డిగారికి పరువు

4

రెడ్డిగోరిచ్చిన రొండు బస్తాలధాన్యం, ముందే తీసుకొన్న ఏరువాక పున్నంనాటి జీతం యిరవై రూపాయలూ, తన కౌడవున్న ముప్పైరొండు రూపాయలూ, (అచ్చంగా రాణిమార్కు రూపాయలు గావు, కొత్త నోట్లూ వున్నాయి) - "ఒక మూలకు బాల్లేదు."

విముక్తికై

"సివరికి" నీ రాల యెంకలవావి, పూళ్ళోకల్లా వడి లిచ్చే కొమటి హవు కాదు; యెలుముద్దరకింద, యిచ్చిన వంద రూపాయలు బాకీతో - కమతగాళ్ళ సవాళ్ళను, తన యాప్పితాన్నీ నిర్విఘ్నంగా పెళ్ళిలో జరిగించి తీరాడు - యిచిక పాత గోళ్ళో యిల్ల నిలబెట్టదలుచుకొన్న పిల్ల సుల్తాన్ - "ఇసికపాతర్ బాలగోపన్న", కొత్త పాలంశ్యమ కాపురస్థుడూ పెద్ద రెడ్డిగోరి కమతగాడు. పెళ్ళి అయినాక పండ్లతోనే బ్యాండువిన, గోపన్న, ఈచ్య రయ్య యీవుమిద పెద్ద చరువు చరిచాడు.

5

మొగపిల్లడు బుడతాడిని గోపన్న సంఖోపం దాచుకోలేక "ఆమనాయ్—నా బాబు వేరెడదావే బుద్ధోడికి" అన్నాడు. హనుమాయి నవ్వుకుంది; గాని మం దున్న సంకతి ఎవరికి తెలుసు? పొద్దలో నిల్లత్రాచల్లే కాలం దాక్కిన్నది, ఆనూ యితో.

హనుమాయి అడపిల్లన కనలేక కన్నుడి. ఎటేకల మం త్రే సానిది, కడుపులోనే జచ్చిన పిల్లను తైటిక లాగిందిగాని అను మాయి, మాడుకోజ్జలోనే వాయిగిట్ట పిల్ల దారినబోయింది.

గోపన్న ఏడ్చాడు. ఏడ్చాడు.

బుజ్జోడు పుట్టలేదు. అనుమాయి తనకిక లేను. మళ్ళీ ఏదావును. కెడిగారి పాలం పను కుంటుబడకుండానే ఏ దావుడు సెలలు. సెలలు.

6

ఇంకా "అనుమాయిని దలుసుకొనే" కళ్ళ నీళ్లు బెట్టుకొంటున్నాడని, తన కూతురు ఆ దెమ్మకింగా పెళ్ళిబెయ్యని సినరామసెంద్రయ్య-ఆ రోజు ప్రాద్దులేళ్ గోపన్నను సమదాయించాడు.

కాని అనుమాయిది కల్లలాంటి దుఃఖంగా మారింది గోపన్నకు-పదిసెలలు గడిచినాక.

ఇప్పుడు ఆ దుఃఖాన్ని మొయ్యలం, భూదేవికి ఒంటిగా పాలం దున్నుతూ తనబరువు గుండె విప్పిచెప్పటం, చెల్లలాగా ఆకులు రాల్చి, ఎండి, తిరిగి చిసరెయ్యటం, దొంక మలుపుల్లో గూర్చొని పెద్దగా దోదించటం—గోపన్నకు బహు సామాన్యమైన సమస్యలైపోయినై—కాలం గాయాల్ని మాన్పటంలే.

* * *

ఇప్పుడు బరువు గుండెలో కాదు— అంతరాత్మలో. దుఃఖం, విచారం మనోక్షేత్రంలో గాదు—అంతరాత్మలో. అంతరాత్మ: అంతరాత్మ!

ఇప్పుడు తను ఎండిపోతున్నాడు. తిరిగి చిగిర్చటంలేదు.

దొంకమలుపుల్లో తన నీడ తననే వెంటాడుతోంది. తన పెదమల్చి తను నమ్మలేని గోపన్న అయిపోయాడు. తన ఛాయ తనకు క్షేత్రవైపోయింది. పాతగోపన్న పున్నాడో? కాత్రగోపన్న యిప్పుడు—ఒక మువ్వరంగం. అంతస్సంఘర్షణకు రణస్థితి.

అవును. అవును. అవును. ఎట్లా జరిగిందో?

7

కోమటి యెంకలనామి కత్తికి ఎక్కువైపోయింది.

"అంత తీర్పులేని మగాడిని ఎటుముద్రను గుడ్డెద్దులాగా లగాయించావే" అన్నాడు నాలుగుసార్లు కడి తీసుకొని, కాగితంవీడ జను రాయించకుండా.

"యదుగో, గోపన్నా! పదిరూపాయలు పోతే పోయింది. పోలీసు ఛాక్సును నీలినా, తరవాత నీ యిష్టం, అట్లా గీట్లా గంటే లాభం కేదు. ఆ ఛాక్సు యీ ఛాక్సు గాదు - పోలీసు ఛాక్సు - మెరికల యెంకటికి బట్టిన ఛాక్సు. కాగర్. కాడబ్బు కక్క, కక్కనుంటే కక్కాల్తీ"

గోపన్న పోలీసులతో ఎప్పుడూ మాట్లాడలేదు. చాచేవు వెళ్ళి సరివికట్టె బండి

తోలకొస్తున్నప్పుడల్లా, బాపట్లలో గనబడే పోలీసుల్ని తప్పించుకోవాలని మూడురోడ్లు తప్పించాడే.

మెరిగల యెంకడు మునబలుగారింటికి కన్నంనేకాడని... ఆ దృశ్యం చూశాడు. తను శాయమ్మగారి మత్తు దున్నునుగూడా అట్లాకొట్టివుండడు. బాబో, వాడివొళ్ళంతా ఒక ఫుండయింది. ఆ పోలీసులేనా? అవును. అనుమానమేమింది? ఎక్కడుంది అసలు?

గోపన్నను భయంత్నించి. నమలించి. మింగింది. వారాలకు వారాలు నిద్రబో

లేదు. కలవరించాడు. జ్వరంవచ్చింది. వానలో తడిశాడు. అసలుఘాయదాల్లో మూడోద లెనడైయా. పద మూడవ లయిందా? ఎక్కడ తేగలడు? ఏది దారీ? అన్నం తినలేదు. తన భయాన్ని తనలో మింగాడు. భయంతో వణికిడు. మనుషుల ముఖాలు తప్పించాడు. యింతలోనే కెడిగారి పెద్దకొడుకు పట్నంనుంచి సెలవల కని యింటికొచ్చాడు.

"గోపీ!" - "నీపేరు బాగుండోయ్ గోపీ!" అంతమెత్తని యెన్న పూసలాంటి మనస్సు ఆయింది.

"ఎడితై సచ్చింది తిరిగొమ్మద్దంటరా"

తెలుగు క్రాసువర్ష పజిలు నెం 3. కాకినాడ.

తప్పక గెలవండి రూ 1000 గ్యారంటీ

రైలు ఆన్సరుకి 500/- ఒకతప్పకి 250/- రెండుతప్పలకు 150/- మూడుతప్పలకు 100/-

31 కొంపిస్తూ జైగా పంపినవారికి ప్రత్యేక బహుమతులు యివ్వబడును.

బహుమతులిచ్చే సొమ్ము రూ. 1000/- అన్నూ కీసొల్యూషను కాకినాడ

కోఆపరేటివు సెంట్రల్ బ్యాంకిలో డిపాజిట్టు చేయడమైనది.

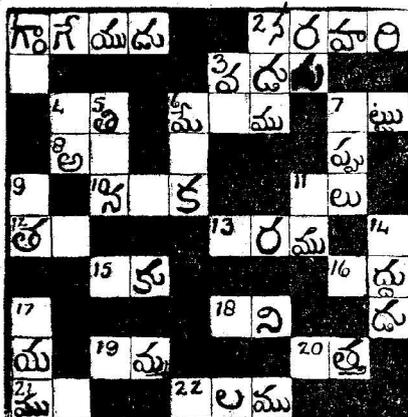
ఆధారములు

ముగింపు తేదీ 15-9-52

ఆధారములు

అడ్డము

1. గంగాజీవి కుమారుడు.
2. కొందరికి ప్రేయమైన దైవము.
3. ఆపనయనము.
4. పుగవులనశింపుకొఱకే దీనిని పుట్టించెనని కవులంటారు.
6. సరసులకు కుభకార్యము లందు యిది వుంటేనే గాని తృప్తిరదా?
7. బాటపారులకు ప్రభుత్వమువారు పీనిని అచ్చటచ్చట వుచితముగా యేర్పాటు చేయటం మంచిది.
8. మనకంటే పెద్దవారైన పరాయిస్త్రీలను యీ విధముగా పాటించవలెను.
10. ఇది కంటిలో పడిన చాలా ప్రమాదము.
11. మనము స్వార్థపరులవంటలు వినకుండా వుంటే దీనిని పొందలేము.
12. ఇది చేయువారిని శిక్షించెదరు.
13. ఇదిలేని కూరలు రుచించవు.
15. పీనినిలోహముతో తయారు చేయుదురు.
16. తుడుపులు, దిద్దుపాట్లువున్నా ప్రవేశ రుసుము పంపని కూపిస్తూ యిలా చేయుదుము.
18. ఇది వచ్చేవరకు బ్రతుకుట చాలా వుత్తమమైన వాడని చెప్పవచ్చును.

నిలువు

1. మన దేశమును దాస్యము నుండి విముక్తి గావించిన అమరజీవుడు
2. ఇది ఒక్కొక్కప్పుడు బెంబుకు చుండును.
3. కొందరు పీటిని అమ్ముకొని జీవనోపాయము చేయుదురు.
5. వన్నె కెక్కిన

- ఆంధ్రమహా కవులలో నొకడు.
6. ఈమె విశ్వామిత్రుని తపస్సు భంగము కలిగించినది.
 7. పీటిని మనమందరము ఎక్కువ గా వాడుట మంచిది.
 9. ఎంతటివారైనను ఎప్పటికైనను యీ రూపము పొందవలసినదే.
 14. మహాత్మరమైన ప్రభావము కలవాడు.
 17. క్రూరుడు దీనిని పాటించకుండా మనులను.
 19. సృష్టికర్త.
 20. కొందరికి యీరకముబట్టలం లేయిష్టము
 21. ఇది కాళ్ళకు స్రుచ్చుకొనకుండా చెప్పలువాడుట మంచిది.
 22. ఇదిలేనిదే వ్యవసాయము సాగదు.

నిబంధనలు: ప్రవేశింపబడునూ కూపను 1 కి 0-8-0 చొ॥ గాని రూ. 1-0-0 కి 8 కూపను చొ॥ గాని ఎన్నియైనను తెల్లకాగితముపై గళ్ళిగిసి వ్రాసిపంపవచ్చు. అచ్చు కూపను కావలయువారు మాకు వ్రాసిన యెన్నియైనను వుచితముగా పంపెదము. సిరాతోనే వ్రాయవలెను. తుడుపులు, కొట్టివేతలు వున్న కూపను రద్దుచేయబడును. ఒక్కరు ఒక్క బహుమతికంటే అర్హులుకాదు. ప్రవేశింపబడునూ మనియార్డరు ద్వారాగాని, పోస్టులు ఆర్డరు ద్వారాగాని ముగింపు తేదీకి ముందుగాని, ఆ రోజునకుగాని అందేలాగున పంపవలెను. M. O. రకీదు కూపనుతో పంపాలి. పజిలు గైదు కావలసిన వారు 0-4-0 పోస్టు బిళ్ళలు పంపినవారికి పంపెదము.

నెం 2 కీ సొల్యూషను 3-9-52 వ తేదీ ఆంధ్రపత్రికలో ప్రచురించెదము. విజంటు కావలెను.

తెలుగు క్రాసువర్ష పజిలు నెం 3
జగన్నాధపురం, కాకినాడ.

“గోపీ - రేపు పోటకు వస్తాను. మన భోజనం అన్నీ అక్కణే. రేగలు, ముంజెలు, రేనేపట్టు... అదేపని రేపంతా.”

* * *
తోటలో అబ్బాయి గారు కోటుతీసి నిమ్మచెట్టుకు తగిలించున్నారు. కోటు బయటగా వుంది. జేబులు తిడివిమాశాడు. ఒక జేబులో చేతిగడియారం గొలుసుతో పహావుంది. రొండోజేబులో తోలుసంచీ. దాంట్లో నోటు, డబ్బు !!!

గోపన్నకు ఆ ఆలోచనతోనే ముప్పై ముట్టు పోసిస్తే, తనను తాను తిట్టుకొన్నాడు. తన చావనన్నా చస్తాడుగాని అల్లాంటి పనా ?

* * *
ఇంటికొచ్చినతర్వాత కోమటి శావుకారు తిరిగి కబురు చేశాడు. వెళ్ళాడు, రేపే హాడు వస్తున్నాడని వినటానికి. చచ్చిపోదామని కాలవదాకా పోయిన గోపన్న యింటికి తిరిగొచ్చాడు.

8

రెడ్డిగారి పెద్దబ్బాయిగారు డబ్బు దాచుకొనే పట్టుం తోలుసంచి పోయింది. కోమటి వెంకటసామికి ఆవేశే రొండొందల రూపాయలు గోపన్న ద్వారా ముట్టివని.

“ఎక్కడ కన్నం వేశావురా గోపన్నా!” అన్నాడు పైకం గల్లాపెట్టెలో దాచుమని పెళ్ళాం చేతికిచ్చిన శావుకారు.

గోపన్న వ్రుత్తికిపడ్డాడు. అయిపోయిందనుకొన్నాడు. నిన్నునే కాలవలో ఎందుకు దూక్కపోతినీ? అని తిట్టుకొన్నాడు.

“లేదు సామీ... మా దొరకాడ బదులు మృకున్నా...”

శావుకారు తిరిగి ప్రశ్నించలేదు. “మరి నో...టో” అని నీళ్ళ మింగాడు.

గోపన్న. “రేపు లెక్కమాస్తారే, పో... యింకా యివ్వజేలింది చూడాలి.”

* * *
ఇంటి కళ్ళంగానే గల్లంతూ, తనను రెడ్డిగారు తన్ని పర్చు తెమ్మంటం, మనసబుగారొచ్చి వేపచెట్టుకు రెక్కలు విరిచి కట్టటం, పదిమంది తనమీద వుమ్మేయటం... అంతా వూహించుకుంటూ గోపన్న రెడ్డిగారి గొడ్లసావిడిదాకా వచ్చి పాంచి చూశాడు. కాని అటువంటి గల్లంలేమీ లేదు సరిగదా అబ్బాయిగారు పిలిచి “రేపు గూడా తోటలో ముంజెలు తీయించ” మన్నారు.

ముంజేలు తిన్నాడు రమణారెడ్డి. మామూలుగానే నవ్వేడు. దూడల్లో ఆడుకొన్నాడు. ఏతా మెక్కి తొక్కాడు. కాని తనను డబ్బు సంపాదించి అడగలేదు.

దానితో గోపన్నలో అగ్ని బయలు దేరింది. తనను కాల్చే అగ్ని.

దానితో తన నీడ తనకు క్రమవై కూర్చుంది.

దానితో తనలోని సైతాల్లకూ దేవతలకూ యుద్ధం ప్రారంభమైంది.

గోపన్న తిండి మానేశాడు. దేవుళ్ళకు మొక్కుకున్నాడు. ఏమనో? ఎందుకో? ఏమిటో? తనకే తెలీదు. ఆ అగ్ని, అదృశ్యమైన ఆ అగ్ని అంత సెమ్మదిగా, కరుణలేకుండా గోపన్నను కాల్చివేయసాగింది. దాని అర్థం గోపన్నకు అర్థంకాలేదు.

9

పిచ్చివాడై దొంకలన్నీ తిరిగాడు. గట్ల మీద అకారణంగా పరుగెత్తాడు. ఈచ్యారయ్యను అమాంతం కావులించుకున్నాడు.

కవల పిల్లలలో ఒకడు తల్లి వద్దకు ఏడుస్తూ వెళ్లాడు.

తల్లి:- ఏరా సోమూ, ఎందుకేడుస్తున్నావ్ ?

సోము:- అమ్మా; నాన్నే ఇం దాక రా మూ గాడి కి బిస్కట్లు పెట్టాడు. అది చూసి నాక్కూడా పెట్టమని అడిగాను. 'పెధవా ఇప్పుడేగా నీకు పెట్టింది,' అని మళ్ళీ రాముగాడికే బిస్కట్లు పెట్టాడునాన్న."

* * *

భార్య భర్తలు తీవ్రంగా దెబ్బలాడు కున్నారు.

భర్త:- ఛి! ఎందుకీ పెధవ బ్రతుకు? ఇదుగో ఇప్పుడే పోయి చెరోపడి చస్తాను.

భార్య:- ఆగండి - అంత పని చెయ్య కండి. మీ క న ల్లే ఈత రాదు.

భర్త:- (చ టు క్కు న ఆగి) ఆవునేవ్. నిజమే.

* * *

కాని తన అంతరాత్మను కాల్యుతోన్న ఆ అగ్ని అర్థం ఎవరూ చెప్పలేదు. చెట్ల ముందు, గ్రామదేవత ముందు, గంగాదేవి ముందు, ధ్వజస్థంభం ముందు, హనుమాయిని కాలేసిన చితి బూడిదముందు గంటలకు గంటలు మూగగా నిలబడ్డాడు. జవాబు రాలేదు. అసలు ఏ ప్రశ్నకని జవాబు?

"అరే, దొంగముండాకొడకా!" అని రమణారెడ్డి తనను తిడితే ఎంత బాగుండేది? మనసబు గారిచ్చే శిక్షైతే యింకెంత తేలికగా వుండేది? కాని...యీ చిరు నవ్వు, యీ నిశ్శబ్దం, యీ పట్నం నాగ రికుడి పిలుపు!!! భరించలేక, ఒక్కొక్క రాత్రిని వెయ్యిరాత్రిల్లుగా గడిపాడు గోపన్న.

* * *

రమణారెడ్డిని పంపించటానికి స్టేషను దాకా బండిగట్టేడు గోపన్న. తన సామాను మోసుకొని ప్లాటు ఫారంమీద నిలబడ్డాడు. మూడుమూరల నిడుమోలు ప్లాటు ఫారంమీద.

బండి వస్తున్నది చాలా దూరంలో. రమణారెడ్డి గోపన్న భుజాన్ని చరిచాడు.

"గోపీ... ఆ డబ్బు చాలిందా? కావల్సి వస్తే, యీమాటు నన్నుడుగు." అన్నాడు.

అంతే! బండి వచ్చింది. నవ్వుతూ ఎక్కి, చేతులు పూపుతూ వెళ్లిపోయాడు.

గోపన్న నిశ్చేషతనండి మేల్కొని బండివెంట పరుగెత్తాడు. కాని అప్పుడే మెలు దాటిపోయింది. ఆయన కాళ్ళమీద పడదామని, వుద్రేకం వచ్చింది. కాని పట్టాలమీద బండి వెళ్ళిన దిక్కుగా సాష్టాంగ ప్రమాణం చేశాడు. ఆ కళ్ళలో నీళ్ళు, ఆ గుండెలో బరువు, ఆ ఆత్మలో అగ్ని శొత్త రూపాలను, శొత్త సత్యాలను శొత్త లోకాలను చూపెట్టే వాయి.

గోపన్న తిరిగి పూజో కనిపించలేదు.

10

"అరే, ఈచ్యారా, మన గోవు గోసాయళ్ళలో గలికాడంటారా జనం"- అని ఎర్రమాగాణోళ్ళ సినరామసెంద్రయ్య, పేరమ్మగారి కమతగోణ్ణి, ఈచ్యారయ్యను సంవత్సరమైనాక ప్రశ్నించాడు.

"ఎవ్వోనే సిన్నయ్యా! ఆడి మనుసు అంత మెత్తంజే."

"మా ఆదనిచ్చి తిరిగి పెల్లిజేద్దావని గాదంట్రా మనమంతా అనుకొంది?"

"భయ్యంగారి మటంలో గనబడాడంట కాయమ్మగోరికి చావణ మాసంలో! ఆడి కింకేం పెల్లె సిన్నయ్యా?"

సి. కె. సెన్ ఆండ్ కంపెనీ లిమిటెడ్.

1878 నుంచి ఆయుర్వేద ఔషధములు, ఆసవములు, అరిష్టములు, తైలములు, ఘృతములు, దేశీయ ఔషధములు, మరబతులు మొదలైనవి తయారు చేయుచున్నవారు.

మాలతీ రసాయన్

అతి మూత్రవ్యాధికి, ఇతర మూత్ర సంబంధ దోషములకు ప్రత్యేకాషధము. మూత్రవిసర్జనమును చక్కపరచి చక్కరను, ఆల్బ్యుమెన్ కు చేరనివ్వదు.

సంజీబన్ రసాయన్

నపుంసకత్వమును, నరముల బలహీనతకు ప్రత్యేకాషధము. కృషింపును అరికట్టి అండక్షయమును నివారించ పటుతరముగ పనిచేయును. ఇవి రెండు లేక ఎక్కడ ఔషధములు చేరిన ప్రీస్కిప్షనుల రూపమున లభించును.

జిబాకుసుమ్ హౌస్

కలకత్తా 12.

చక్కసంత్రాతను, మున్నవను
అశోకా
కలములనే వాడండి

అశోకా
పెన్ వర్క్స్
తేనాలి